

आदर्श शाळा

आदर्श शाळा

राज्यातील प्रत्येक गटातून व CRC मधून एक तसेच शासकीय विद्यानिकेतन, मॉडेल स्कूल, तेजस व ओजस शाळा, कस्तुरबा गांधी बालिका विद्यालय याप्रमाणे पहिल्या टप्प्यात 543 आदर्श शाळांची निर्मिती

- वर्ष 2025 पर्यंत स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या एकूण 5000 “आदर्श किंवा गौरव शाळांची” निर्मिती अपेक्षित.
- निवडीचे निकष:- वाढती पटसंख्या, मुलांची उत्कृष्ट शैक्षणिक प्रगती, उत्कृष्ट शिक्षक, चांगल्या भौतिक सुविधा व सक्रीय समाज सहभाग.
- प्रत्येक शाळेसाठी किमान रु.1 कोटी निधी अपेक्षित.

भाग- 1 : आदर्श शाळा निवडण्यासाठी आवश्यक पूर्व निकष निकष

- 1) किमान 1 ली ते 7 वी ची शाळा असावी.
- 2) किमान पटसंख्या 100 असावी.
- 3) शाळेचे स्थान मध्यवर्ती असावे व चांगली road connectivity असावी.
- 4) भविष्यवेधी दृष्टीकोनातून वाढती पटसंख्या अनुषंगाने अतिरिक्त वर्गखोल्या बांधकामासाठी पुरेशा जागेची उपलब्धता असावी.
- 5) क्रीडांगणासाठी पुरेशी जागा असावी.
- 6) लोकसहभाग

भाग- 2 : आदर्श शाळा निवडल्यानंतर विकसित करावयाच्या बाबी

- 1) वाढते लोकसहभाग
- 2) भविष्यात वाढती पटसंख्या व किमान 100-150 पटसंख्या
- 3) शालेय प्रांगणात अंगणवाडी (पूर्व प्राथमिक वर्ग) असणे अपेक्षित आहे.
- 4) आकर्षक शाळा इमारत
- 5) विद्यार्थीनुसार वर्गखोल्या
- 6) मुलां-मुलींकरीता व CWSN साठी स्वतंत्र व पुरेशी स्वच्छतागृहे
- 7) पेयजल सुविधा व हँड वॉश स्टेशन
- 8) मध्यान्ह भोजनाकरिता स्वयंपाकगृह व भांडार कक्ष
- 9) शैक्षणिक साहित्य
- 10) खेळाचे साहित्य
- 11) ग्रंथालय / वाचनालय
- 12) संगणक कक्ष
- 13) Virtual Class Room (Optional)
- 14) शाळेस विद्युतीकरण सुविधा
- 15) संरक्षक भिंत
- 16) आपत्ती व्यवस्थापनाच्या दृष्टीकोनातून शाळेतील Fire extinguisher सह emergency exit
- 17) परिसरातील प्रवेशित विद्यार्थ्यांसाठी सुरक्षित वाहतूक व्यवस्था असणे अपेक्षित आहे.
- 18) उत्कृष्ट शिक्षकांना देशांतर्गत / देशाबाहेरील प्रशिक्षणासाठी पाठविणे.

दरवर्षी आदर्श शाळा यादीचा आढावा घेण्यात येईल. ज्या शाळांची अपेक्षेप्रमाणे कामगिरी नाही त्यांना यादीतून वगळण्यात येईल. शाळेतील गळती पूर्णपणे थांबली पाहिजे. अन्यथा सदर शाळेला आदर्श शाळांच्या यादीतून वगळण्यात येईल.

